

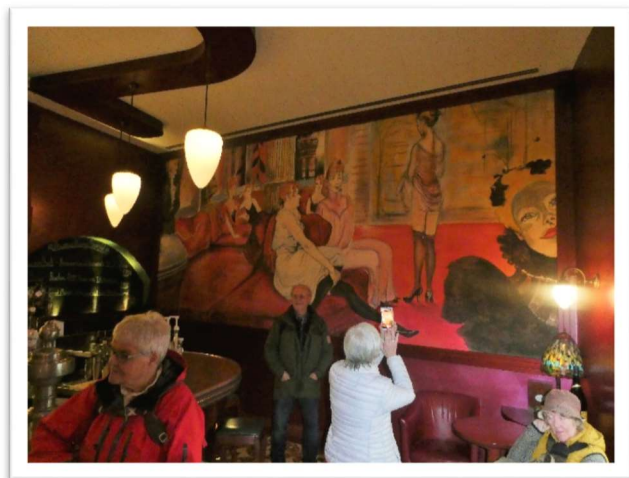
Referat fra den store Moselturen 2017

Foran Hotel Zur Post i Bernkastel-Kues. (Foto Tore)

med en tredel, og teigstørrelsen er øket til det firedobbelte. Hele området er nyplantet, og vinstokken er bundet opp i henhold til moderne forskningsresultater. Resultatet er bedret driftsøkonomi. Endringene er finansiert gjennom et spleiselag hvor EU, stat, bundeslandet og eiere har bidratt, målt ut fra hvilken nytte den enkelte bidragsyter kan hente ut.

Gracher Himmelreich er nå under behandling slik at tilsvarende gevinster kan hentes ut her. Viner fra disse områdene er å finne på Vinmonopolets vinlister.

Hotell Bellevue påkalte betydelig oppmerksomhet. Foto: Tore

Seks medlemmer fra Skien Rotary dro på studietur til Moseldalen i perioden 9. til 13. oktober. Det ble mye fag, men også plass til bygging av kameratskapet, noe som står sentralt i Rotarys idé. Hyggen ble ytterligere øket ved at vi hadde med fire ektefeller.

Den første dagen fikk vi se hvordan vinbøndene har rigget seg til for å tilpasse seg tider med økte arbeidskostnader og bedrer tilgang på maskiner og forskning. Vi vandret fra Bernkastel-Kues, gjennom flere vinberg, blant annet Gracher Himmelreich og Wehlener Sonnenuhr.

I det siste er terrenget glattet ut, eiendomsstrukturen er bedret og det er bygget nye veier slik at alle teiger kan betjenes med maskiner. Antallet aktive eiere er redusert

Bernkastel-Kues, Gracher Himmelreich og Wehlener Sonnenuhr. (Soluret kan skimtes i det fjerne.) Foto: Tore

Den andre dagen seilte vi fra Bernkastel-Kues til nabo(tvilling-)byen Traben-Trarbach. Her herjet det en stor bybrann på 1880-tallet. Og ivrige arkitekter med nye ideer, Jugendstilen, kom fra Berlin og inntok byen. De etterlot seg mange flotte minner, hvorav Hotell Bellevue og brohodet er særlig iøynefallende. Bellevue fremstår i dag som et levende museum.

Ettermiddagen tilbragte vi hos den lokalsamfunnsengasjerte vinbonden Peter Storck. *Weingutet* hans er et typisk fami-

liebruk hvor far og mor, datter og svigersønn søker sin inntekt, mest gjennom vindyrking og litt romutleie. Han produserer ca. 50.000 liter vi i året, hovedsakelig basert på druesorten Riesling. Produktene hans er fordelt på tørre, halvtørre og søte varianter - og ulike kvalitetsklasser ut fra druekvalitet. Men også vinbondens ferdigheter spiller en vesentlig rolle. Vinene hans er ikke å finne på Polet.

1:ideen om å dreie solceller opp mot vinden. har vist seg lite egnet. Økte driftskostnader dekkes ikke av merinntektene

I Rheinland-Pfalz er man kommet langt i å utvikle nye energikilder. Den tredje dagen tilbragte vi derfor i [Energiewirtschaft Morbach](#). Her forskes det på det meste på området: vind, sol, og gjenvinning.

I området er det satt opp mange vindmøller. Disse drives kommersielt, men det forskes på forhold som kan sikre god økonomi og redusere ulempene som følger av å bringe «fremmedelementer» ut i naturen og i nærhet til mennesker.

Det ble produsert pellets av «avfallet» fra alt fra sagbruk og skogsdrift til kaffekoking. Mange av de samme materialene, men også mais og kumøkk, ble brukt til produksjon av naturgass og sprit. Og restene som er igjen etter at disse verdiene er hentet ut, ble brukt til jordforbedring i landbruket. Intet ble kastet. Også her ble det arbeidet systematisk med å redusere utslippene av lukt og støy.

I alt en meget vellykket tur: Vi lærte mye, og kameratskapet ble styrket og vi greide å holde økonomien under kontroll, dette selv om det til stadighet fremkom ønsker om litt mer drikke til maten enn det som var forutsatt da kalkylen ble satt opp. En «bom» på 2.7 % er til å leve med.